

„ZEMGALES UN ZIEMEĻLIETUVAS VIETĒJO PRODUKTU GROZS”

Koncepta saīsināta versija

Rīga, 2013

KĀPĒC VIETĒJO PRODUKTU GROZS?

Vispārējas urbanizācijas laikā, kad lauku teritorijās notiek depopulācija un cilvēku migrācijas virziens vērsts uz ekonomiski aktīviem punktiem – pilsētām, pilsētu aglomerācijā, lauki (visplašākajā to nozīmē) meklē savu vietu, lomu un arī cenšas pierādīt savu dzīvotspēju un veicināt izaugsmi.

Cilvēkiem pārskatāmā nākotnē būs nepieciešamas lauku teritorijas, lai iegūtu resursus pārtikas ražošanai. 21. gs., kad civilizācija globālā līmenī piedzīvo pārtikas trūkumu un ēdiena sagādes jautājums kļūst arvien aktuālāks, lauku nozīme, kur var nodarboties ar pārtikas ražošanu, pieaug.

Turpmāko gadu uzdevums ekonomiskās labklājības celšanai vietējās teritorijās ir saiknes starp lauksaimniecisko ražošanu un vietējo tirgu stiprināšana.

Viens no lielo izaicinājumu risinājumiem ir fokusa maiņa no pārtikas ražošanas globalizācijas uz vietējās nozīmes pārtikas ražošanu un vietējo pārtikas ķēžu attīstību. Vietējās pārtikas apgādes sistēmās parasti ir īsas piegādes ķēdes, kad veidojas cieša saikne starp patērētāju un ražotāju – veidojas uz uzticību balstīts patēriņš, kas ir par pamatu produktu izsekojamības uzlabošanai. Īso pārtikas piegāžu ķēžu dēļ, tiek nodrošināta arī pārtikas nodrošināšanas lielāka neatkarība.

Vietējie produkti, kam ir autentiskas, tradicionālas, oriģinālas, noturīgas, sezonālas vai citas vietējai sabiedrībai nozīmīgas iezīmes, veicina sociālo kohēziju, kopības sajūtu un rosina kopienas iedzīvotājus ievērot videi draudzīgus paradumus. Vietējo produktu tirdzniecības vietas, piemēram, tiešās pārdošanas stendi un brīvdabas tirgi, nereti ir viens no patērētāju, ražotāju un pārdevēju sociālās un profesionālās integrācijas procesa starpposmiem. Vietējai lauksaimniecībai un pārtikas ražošanai ir ekoloģiskas priekšrocības – ilgtspējīgākas ražošanas metodes, mazāka transporta negatīvā ietekme un iespējas veidot organisko atkritumu, atliekvielu un atjaunojamo energoresursu aprites sistēmas.

Industrializētā piedāvājuma laikā vietējās pārtikas tirgus dalībnieks nespēj konkurēt bieži vien objektīvu ārēji ekonomisko apstākļu dēļ, jo klientu izvēle bieži balstās uz zemāko cenu un patērētājam ir vājas zināšanas par produkta izcelsmi, kvalitāti un uzņēmēja atbildību ilgtspējīgas ražošanas pamatprincipiem, kur šodienas vajadzību apmierināšana neapdraud nākamo paaudžu iespējas apmierināt savējās, nemaz nerunājot par ražotāja korporatīvo sociālo atbildību. Radot ražotājam iespēju savam patērētājam atpazīt „godprātīgi” ražotu produktu, kas nes reālu labumu vietējai ekonomikai un sabiedrībai kopumā, veidojas situācija, kad nekonkurētspējīgos salīdzinājumā, piemēram, ar pilsētu, apstākļos radītu produktu, ir iespējams pārdot par adekvātu cenu, jeb tādu cenu, kas kompensē produkta radīšanā ieguldītos resursus. Spēcīgās kopienās patērētājs atbalstīs savu kaimiņu, jo tam uzticas, bet iebraucējs (tai skaitā tūrists), vai citā teritorijā esošs patērētājs, apzinoties uz sabiedrības uzticības balstīta atbalsta sistēmas ticamību, novērtēs ražoto produktu.

Augstākminēto iemeslu dēļ svarīgi ir veidot kvalitatīvu, vietējai sabiedrībai pieņemamu, bet plašai patērētāju sabiedrībai atpazīstamu un pozitīvi novērtētu vietējā produkta atpazīšanas sistēmu. Tā ir sistēma, kas veidota ņemot vērā, pirmkārt, teritorijas un sabiedrības objektīvās īpatnības un, otrkārt, vietējās sabiedrības vēlmes, idejas un tai pieņemamus risinājumus. Tā ir arī jēgpilna sistēma, kura atbilst produktu mārketinga pamatprincipiem un sabiedrības (arī vizuāli redzama) „uzticības zīme” ir tās pamatā. Svarīgi, ka rūpes par zīmola labo slavu ir ne tikai rūpes par zīmola popularitāti, bet arī par produktu, kura patēriņa veicināšanai zīmols tiek lietots.

1. VIETĒJĀ PRODUKTA KONCEPTS

1.1. JĒDZIENS „GREEN LILA”

Jēdziens „Green LiLa” ir vietējās pārtikas, amatniecības pārtikas, „īpašās” pārtikas un mājās ražotas pārtikas ilgtspējību un produkta „vietējumu” raksturojošu īpašību apvienojums, kuru iezīmes piemērotas Zemgales reģiona un Ziemeļlietuvas vietējo pārtikas groza konceptā.

Green Lila apvieno sekojošas produktu un to ražošanas raksturojošos parametrus:

A. Tiek ievēroti ilgtspējīgas ražošanas principi:

- Produkta ražošanai tiek izmantots pamat izejvielas, kas atrodas pēc iespējas tuvāk ražošanas vietai;
- Produkta ražošanas procesā tiek izmantotas izejvielas un tehnoloģijas, kas nav kaitīgas iedzīvotāju veselībai un apkārtējai videi
- Produkcijas ražošanā un tirdzniecībā tiek iesaistīta ģimene vai apkārtnē dzīvojošie un tiem tiek nodrošināta cienīga samaksa par veikto darbu

B. Cenas atbilstība vietējo iedzīvotāju pirktspējai:

- Realizētais produkcijas daļas apmērs vietējiem iedzīvotājiem
- Produkta cena ir atbilstoša iedzīvotāju ienākumu līmenim un spējai iegādāties to

C. Produkta atbalsts no vietējās sabiedrības puses:

- Produkta ražotājs ir zināms vietējā novadā
- Vietējā sabiedrība ir gatava iesaistīties produkta popularizēšanā
- Vietējie iedzīvotāji teritorijā iebraukušiem viesiem produktu pozicionē kā vietējo, tradicionālo produktu

D. Produkta saistība ar vietējo novadu, tā identitāti

- Produkta iepakojumā tiek izmantots vietas nosaukums vai uz iepakojuma var atrast informāciju par novadu, kur produkts ir ražots
- Produkts veido vietas/novada identitāti

E. Produkta atbilstība vietējo iedzīvotāju pārtikas patēriņa ieradumiem

- Produkts atbilst vietējo iedzīvotāju ēšanas ieražām
- Produkta lietošana atbilst vietējo iedzīvotāju dzīves stilam un ieradumiem pēc pārtikas patēriņa
- Citi pārtikas ražotāji labprāt izmanto vai izmantotu produktu savas produkcijas popularizēšanai

F. Produkta popularitāte

- Produkts ir garšīgs
- Produkts ir vizuāli baudāms

- Produkta pārdošanai ir iespējams izmantot citus maņu orgānus (tausti, smaržu, dzirdi)

Par Green LiLa produktu uzskatāms tāds produkts, kurš atbilst augstākminētiem raksturojumiem vai tuvojas šiem kritērijiem, ja šo atbilstību ir akceptējis Zemgales plānošanas reģions un Šauļu reģiona attīstības aģentūra.

Zemgales plānošanas reģions ir jēdziena „Green Lila” raksturojošo īpašību kopuma turētājs, bet nav iepriekš minēto vietējās pārtikas, amatniecības pārtikas, „īpašās” pārtikas un mājās ražotas pārtikas raksturojošo īpašību atsevišķi vai jebkādā to kombinācijā turētājs.

Zemgales plānošanas reģions var lietot jēdzienu „Green Lila” Vietējā produkta groza raksturošanai kā arī nodot iespēju lietot „Green Lila” Zemgales plānošanas reģiona un Šauļu reģiona (Lietuva) produktu izstrādāto raksturojumu kopumu citām projekta teritorijā esošajām juridiskajām personām (novadiem, biedrībām u.c. organizācijām), kas vēlas veidot un popularizēt specifiskus Vietējos pārtikas grozus.

1.2. VIETĒJĀS PĀRTIKAS GROZS

Vietējās pārtikas grozs raksturo projekta „Latvijas- Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta LLIV-340 „Local products development in Middle Baltic” ietvaros apkopotu pārtikas produktu kopumu. Vārdu salikums „Vietējās pārtikas grozs” vai jebkāda cita vārdu salikuma interpretācija (Piemēram, „Zemgales vietējais pārtikas grozs”, Vidusbaltijas vietējais pārtikas grozs” utml.) ir izmantojama arī ārpus Zemgales plānošanas reģiona realizētā projekta aktivitātēs saistībā ar vietējā produkta virzību Zemgalē vai Latvijā un Lietuvā.

Zemgales plānošanas reģionam pieder tiesības uz Vārdu salikumu „Green Lila Vietējās pārtikas grozs” un citiem šī vārdu interpretējumiem (Piemēram, „Green Lila Zemgales Vietējās pārtikas grozs”, „Green Lila Vidusbaltijas Vietējās pārtikas grozs” utml.). Dažādos izdales materiālos un komunikācijā Zemgales plānošanas reģions attiecībā uz projekta ietvaros apkopotajiem produktiem var lietot jēdzienu „Vietējās pārtikas grozs” un citas interpretācijas (Piemēram, „Zemgales Vietējās pārtikas grozs”, „Vidusbaltijas Vietējās pārtikas grozs” utml.).

1.3. GREEN LILA VIETĒJĀS PĀRTIKAS GROZS

Green Lila Vietējās pārtikas grozā var būt tikai un vienīgi produkti, kuri atbilst Green Lila produktu kritērijiem, ko apstiprinājis Zemgales Plānošanas reģions, Šauļu reģiona attīstības aģentūra jeb organizācija vai iestāde, kam Zemgales plānošanas reģions ir devis rakstisku pilnvarojumu apstiprināt Green Lila produkta statusu.

Green Lila produkts tiek saukts par „Green Lila Vietējās pārtikas produktu” un tas var tikt marķēts ar atbilstoša nosaukuma etiķeti.

Var tikt lietoti šādi jēdzieni:

- Green LiLa Vidusbaltijas Vietējās pārtikas grozs
- Green LiLa Šauļu Vietējās pārtikas grozs

- Green Lila Zemgales Vietējās pārtikas grozs
- Green Lila (Vietvārds) Vietējās pārtikas grozs (Vietvārds var būt gan novada nosaukums, gan projekta teritoriju raksturojoša daļa (piemēram, Vidus Zemgale, RietumZemgale utml) vai arī vēsturiskas vietas nosaukums)
- Green Lila (Produkta grupa) Vietējās pārtikas grozs (Ar produkta grupu tiek saprasti dažādu produktu grupu nosaukumi (Piemēram, Maizes, Piena utml.) vai produktu pielietojumu raksturojoši vārdi (piemēram, ceļojuma, saldummīļu utml.)

Lai Produktu kopumu varētu nosaukt par „Green Lila Vietējo pārtikas grozu” (jebkurā tā atvasinājumā), tajā jābūt vismaz 4 Green Lila produktiem, Vidusbaltijas Vietējo pārtikas grozā jābūt vismaz diviem Green Lila produktiem, kas ražoti Latvijā (Zemgales plānošanas reģions) un diviem produktiem, kas ražoti Lietuvā (Šauļu rajons)

Zemgales, Vidusbaltijas Green Lila Vietējā pārtikas grozā nevar būt vairāk nekā viens produkts no katrā Zemgales plānošanas reģiona novadā ražotiem produktiem.

Lai iegūtu Green Lila produkta statusu, reizi gadā Zemgales plānošanas reģions un Šauļu reģiona attīstības aģentūra rīko 22 novadu un Šauļu rajona kontaktpersonas aptauju, kas izvirza produktus Green Lila statusa iegūšanai. Green Lila aktuālo produktu kopumu apstiprina Zemgales plānošanas reģions un Šauļu reģiona attīstības aģentūra. .

Green Lila produkta statusa pretendents (Ražotājam vai novada kontaktpersonai) ir jā sagatavo izvirzāmā produkta apraksts, kas paskaidro, kādā veidā minētais produkts un tā ražošana atbilst Green Lila produkta raksturojumam (Kritēriji aprakstīti 3. Punktā) un jāiesniedz Zemgales plānošanas reģionā, šīs organizācijas noteiktā laika termiņā. Viens produkts var tikt atzīts par Green Lila produktu atkārtoti.

Ja Zemgales plānošanas reģionam rodas šaubas par produkta neatbilstību Green Lila raksturojumiem, Zemgales plānošanas reģions var vienpersonīgi izslēgt produktu no Green Lila produktu saraksta, paziņojot par to produkta ražotājam. Green Lila produkta statuss tiek piešķirts uz vienu gadu.

Green Lila produkta ražotājs var marķēt savu produktu ar īpašu marķējumu un izmantot Green Lila publicitātes materiālus sava produkta virzīšanai tirgū.

1.4. GREEN LILA VIETĒJĀ PĀRTIKAS GROZA MARĶĒŠANA

Produkts, kas ieguvis Green Lila produkta statusu, var lietot etiķeti „Green Lila Vietējais pārtikas produkts”, vai „Green Lila Zemgales Vietējais produkts”, ja tas ir iekļauts Green Lila Zemgales vietējā pārtikas grozā, jebkādos ar sava produkta virzību saistītās publicitātes aktivitātēs (ieskaitot etiķetes iekļaušanu sava produkta iepakojuma dizainā)

Produkts, kas ieguvis Green Lila produkta statusu, var lietot etiķeti „Green Lila Vietējais pārtikas produkts” (lietuviski) vai „Green Lila Šauļu Vietējais produkts” (Lietuviski), ja tas iekļauts Green Lila Šauļu vietējā pārtikas grozā.

Dažādi Green Lila Vietējo produktu grozi var tikt marķēti ar īpašām dažādu grozu etiķetēm (Green Lila Vidusbaltijas Vietējo produktu grozs, Green Lila Zemgales Vietējo produktu grozs, Šauļu Vietējo produktu grozs utml)

1.5. GREEN LILA VIETĒJĀ PĀRTIKAS GROZU VEIDOŠANA

No Green Lila produktiem var tikt veidoti dažādi Vietējo pārtikas produktu grozi.

- Green Lila Vidusbaltijas Vietējo produktu grozs ir Zemgales plānošanas reģiona novadu produktu un Šauļu rajona Green Lila produktu apkopojums, kurā ir vismaz divi Latvijā un divi Lietuvā ražoti produkti
- Green Lila Zemgales Vietējo produktu grozs ir Zemgales plānošanas reģiona novadu produktu Green Lila produktu apkopojums, kurā ir vismaz četri Latvijā ražoti produkti
- Green Lila Šauļu Vietējo produktu grozs ir Šauļu rajona Green Lila produktu apkopojums, kurā ir vismaz četri Lietuvā ražoti produkti.
- Green Lila atvasinātie Vietējo produktu grozi ir Green Lila produktu apkopojumi ar noteiktām īpašībām vai raksturojumiem. Šo grozu nosaukumam ir jābūt Zemgales plānošanas reģiona iniciētam un apstiprinātam. Katram atvasinātajam produktu grozam ir jābūt savai koncepcijai, bet tajā nevar būt mazāk kā četrus Green Lila produktus.

Atvasinātos Green Lila Vietējo produktu grozus var veidot Zemgales plānošanas reģions, Šauļu reģiona attīstības aģentūra, vai jebkura cita organizācija, iestāde, kam Zemgales plānošanas reģions ir devis šādu atļauju.

Atsevišķu novadu Green Lila vietējo produktu groza veidošana var tikt uzticēta vai konkrētā novada domei, vai šajā novadā darbojošām sabiedriskām organizācijām.

2. VIDUSSBALTIJAS VIETĒJĀ PRODUKTA IZPĒTES APRAKSTS

Zemgales (gan Latvijas, gan Lietuvas teritorijas) ēšanas tradīcijas var raksturot ar senču izteicienu „Kas labi ēd, tas labi strādā”. Vēsturiski- Zemgaliešiem ēšana bija savādi svēta lieta- pie galda uzvedās klusi, koncentrējoties kā baznīcā. Katram ģimenes loceklim bija sava vieta. Šīs tradīcijas gāja no paaudzes uz paaudzi. Arī mūsdienās šo tradīciju ievēro- ģimene pa svētkiem, kad satiekas visa saime. Zemgalieši maizi liek godājāmākā vietā. Pirmā atgriezta rīka no maizes kukuļa saucama par „saimnieka dēlu”.

No seniem laikiem Zemgales zemkopji audzēja dažādas graudu šķirnes: rudzus, miežus, auzas, griķus, zirņus, pupiņas un eļļas augus. Vēsturiski Zemgalē raksturīgie ēdieni ir biežputras, pankūkas, cūkgaļas ēdieni, upju un jūras zivis, kā arī kartupeļu ēdieni, ģimene Lietuvas pusē. Populārākie dārzeņi ir kāposti, bietītes, burkāni, gurķi, sīpoli, rāceņi, redīsi, un mārutki. Lietuvas un Latvijas pierobežā senāk daudz lietoja arī olas gan ceptas, gan vērītas. Saldumus senatnē ēda tikai svētku dienās. Saimnieces lutināja ģimenes locekļus gan ar saldām maizītēm kā arī ar cepumiem ar medu.

No tradicionālajiem pārtikas produktiem pārtikas grozā nav iekļauti produkti, kas saistīti ar kartupeļiem un citiem dārzeņiem, zirņiem un zivīm. Tas lielā mērā saistīts ar ražotāju trūkumu un Vidussaltijas Vietējā pārtikas groza konceptu, kas paredz tikai viena produkta izvēli (izlase) no novada iekļaušanai grozā.

Senā pagātnē Zemgalē bija iecienīts avota ūdens, bērzu un kļavu sulas. Vēlāk cilvēki iemācījās arī vārīt dažādas tējas. Lietuvā populārākais dzēriens bija medus alus- midus.

Vidussaltijas Vietējo produktu grozs lielā mērā atspoguļo gan Tradicionālās ēšanas tradīcijas, gan mūsdienās radītu- nu jau par tradicionālu kļuvušu pārtiku. Tā no senatnes tradicionāliem reģiona ēdieniem, grozā ir iekļauti vairāki maizes produkti, medus gaļa, tējas, eļļa, alus, kleckas, siers un pat mārutki kā arī mūsdienās ierasti un mūsdienu ēšanas tradīcijām atbilstoši produkti: mājas tortes, garšvielas, smiltsērķšķu džems, kaņepju staks, kazas siers, mājas vīns un kafeja. No mūsdienu produktiem, kam ir mūsdienīga ražošanas metode, bet tradicionālu produktu saknes, minami ievārījuma kubi, mājas saldējums un cukurgailīši.

Mūsdienu Vietējo produktu ražošana, ģimene Latvijas Zemgales daļā raksturīga ar daudz ražotājiem, kuri nav reģistrējuši savu uzņēmēja darbību, tāpēc to iekļaušana Vidussaltijas Vietējo produktu grozā nebija iespējama. Saskaņā ar Green Lila Vietējo produktu groza koncepta, bija apgrūtināts atrast arī produktus, kas atbilstu visiem produktu vērtēšanas kritērijiem. Šī iemesla dēļ izpētes process, bija saistīts gan ar vajadzību pieturēties pie Vietējās pārtikas tradicionālības, kas sakņojas vietējo reģiona iedzīvotāju ēšanas parašās un mūsdienu reālajām par produktu ražošanas ekonomisko potenciālu uzņēmumā, saimniecībā vai mājsaimniecībā.

Rezultātā ir izveidots Vietējās pārtikas grozs, kuram ir raksturīga dažādība, gan attiecībā uz produkta tradicionālību, ražotāja lielumu un patēriņa preces statusu.

Zemgales plānošanas reģions ir raksturīgs arī ar lieliem ražotājiem, kuri ražo Latvijā atpazīstamus tradicionālus Zemgales pārtikas produktus: Dobeles Dzīrnāviens, Bauskas alus, Skrīveru gotiņa un citi. Šo ražotāju neiekļaušana pārtikas grozā saistāma ar to, ka šo ražotāju produkti atbilst Reģionālai pārtikai, bet Green Lila koncepts balstīts uz vietējās pārtikas groza konceptu, kur Vietējās pārtikas filozofija atšķiras no reģionālās pārtikas raksturlielumiem.

Vietējo produktu ražošanas izpētes procesa laikā ir izdarāmi tādi secinājumi, ka lielā daļā novadu, pašvaldību saikne ar vietējiem ražotājiem varētu būt ciešāka, jo trūkst informācija par notiekošo apkārtnē. Novērojams arī atsevišķu ražotāju kūtrums iesaistīties aktivitātēs, kas saistītas ar viņa produkta popularizēšanu un potenciāli ar ražošanas apjomu palielināšanu. Tomēr, ir arī ražotāji, kuri jau šobrīd veiksmīgi veic sava produkta mārketinga aktivitātes un ir iesaistījušies dažādās kopīgās Vietējā produkta noieta veicināšanas pasākumos.

Pieminams fakts- liela daļa vietējo ražotāju nesūdzas par sava produkta noieta. Tā vairāki grozā iekļautie produkti tiek realizēti un vērojams pat produkta deficīts. Ir arī daudzi produkti no Green Lila pārtikas groza, kas atraduši savu noieta tirgu arī lielveikalu ķēdēs, piemēram, Rimi zemnieku produkcijas veikaliņos „Klēts”. Produktu veicināšanas aktivitātes būtu vajadzīgas daudziem vietējo produktu ražotājiem, tomēr, lai tie iekļautos dažādās atbalsta sistēmās, būtiski ir jāpaaugstina ražotāju zināšanu līmenis.

Ja reģiona Latvijas daļā produkti tika identificēti caur pašvaldībām, nosūtot reģiona novadu vadībām oficiālus pieprasījumus izvirzīt atsevišķus produktus, tad Lietuvas produktu izvēle balstīta uz valstiski atzītiem Tradicionālajiem Lietuvas produktiem, kas atbilst Green Lila kritērijiem un ir gatavi piedalīties Vidusbaltijas pārtikas groza tirgus veicināšanas aktivitātēs.

3. PRODUKTA IEKĻAUŠANAS PRODUKTU GROZĀ NOLIKUMS

Lai produkts tiktu iekļauts kādā no projekta laikā izveidotajiem Vietējo produktu groziem, produktam ir jāatbilst Green Lila kritērijiem:

1. Produkta atbilstība ilgtspējīgiem ražošanas principiem:

- Produkta ražošanai tiek izmantots pamat izejvielas, kas atrodas pēc iespējas tuvāk ražošanas vietai;
- Produkta ražošanas procesā tiek izmantotas izejvielas un tehnoloģijas, kas nav kaitīgas iedzīvotāju veselībai un apkārtējai videi
- Produkcijas ražošanā un tirdzniecībā tiek iesaistīta ģimene vai apkārtnē dzīvojošie un tiem tiek nodrošināta cienīga samaksa par veikto darbu

2. Produkta cenas atbilstība vietējo iedzīvotāju pirktspējai:

- Realizētais produkcijas daļas apmērs vietējiem iedzīvotājiem
- Produkta cena ir atbilstoša iedzīvotāju ienākumu līmenim un spējai iegādāties to

3. Produkta atbalsts no vietējās sabiedrības puses:

- Produkta ražotājs ir zināms vietējā novadā
- Vietējā sabiedrība ir gatava iesaistīties produkta popularizēšanā
- Vietējie iedzīvotāji teritorijā iebraukušiem viesiem produktu pozicionē kā vietējo, tradicionālo produktu

4. Produkta saistība ar vietējo novadu, tā identitāti

- Produkta iepakojumā tiek izmantots vietas nosaukums vai uz iepakojuma var atrast informāciju par novadu, kur produkts ir ražots
- Produkts veido vietas/novada identitāti

5. Produkta atbilstība vietējo iedzīvotāju pārtikas patēriņa ieradumiem

- Produkts atbilst vietējo iedzīvotāju ēšanas ieradzēm
- Produkta lietošana atbilst vietējo iedzīvotāju dzīves stilam un ieradumiem pēc pārtikas patēriņa

- Citi pārtikas ražotāji labprāt izmanto vai izmantotu produktu savas produkcijas popularizēšanai

6. Produkta popularitāte

- Produkts ir garšīgs
- Produkts ir vizuāli baudāms
- Produkta pārdošanai ir iespējams izmantot citus maņu orgānus (tausti, smaržu, dzirdi)
- Ražotājam ir vēlme palielināt sava produkta popularitāti
- Ražotājs ir spējīgs nodrošināt savas produkcijas ražošanu pietiekamā daudzumā (arī regularitāte)
- Ražotājs ir gatavs piedalīties publiskās prezentācijās, degustācijā un citās mārketinga aktivitātēs kontekstā ar Vietējā pārtikas groza popularizēšanu

Katrā Zemgales novada reģiona novadā (attiecīgi arī Šauļu reģionā) reizi gadā tiek identificēti līdz 3 produkti, kuri ir atbilstošākie Green Lila kritērijiem. Saskaņā ar produktu raksturojošiem kritērijiem tiek noteikts atbilstošākais produkts katrā novadā. Galīgais vietējo produktu klāsts tiek noteikts Zemgales plānošanas reģionā (atbildīgā persona ir tūrisma un lauku attīstības speciālists vai cits speciālists saskaņā ar Zemgales plānošanas reģiona administrācijas rīkojumu). Šauļu reģiona attīstības aģentūrā atbildīgās personas tiek meklētas Šauļu reģiona Vietējās rīcības grupās. Green Lila vietējie produkti var tikt grupēti vienā kopīgā pārtikas grozā „Vidus Baltijas Vietējie produkti”, Latvijas daļas produkti grupēti pārtikas grozā „Zemgales Vietējie produkti”, Lietuvas daļas produkti pārtikas grozā „Šauļu Vietējie produkti”.

Par produktu grupēšanu grozos atbildīgs Zemgales plānošanas reģions un Šauļu reģiona attīstības aģentūra. Viens produkts var būt vairākos Green Lila produktu grozos.

Vietējā pārtikas groza produkti var tikt grupēti arī produktu grupās atbilstoši to pielietojamai „Piknika Vietējie produkti”, „Saldummīļu vietējie produkti”, „Ceļojumu” grozs, u.c.).

4. GREEN LILA VIETĒJĀ PĀRTIKAS GROZA VIETA CITU PRODUKTU VEICINOŠU AKTIVITĀŠU VIDŪ

Gan Latvijā, gan Lietuvā ir sastopamas vairākas produktu atbalsta shēmas, kur produktu pārdošanas veicināšanai tiek izmantotas speciālas produktu atpazīstamības zīmes. Latvijā tādas pazīstamākie zīmoli ir „Zaļā karotīte”, „Latvijas Ekoprodukts”, „Latvijas Produkts”. Visiem šiem produktiem raksturīgs kritēriju kopums, kas jāievēro produktu ražotājiem un tā izstrādātajam produktam. Atšķirībā no šiem zīmoliem, Green Lila produkti apzīmē daudz plašāku un sociāli atbildīgāku produktu raksturojošu kritēriju kopumu, kas sniedz ieguldījumu, kur produktu ražošana un pārdošana rada ne tikai ienākumus uzņēmuma īpašniekam, bet rūpējas arī par sabiedrības un teritorijas interesēm. Green Lila produkts balstīts uz sabiedrības atzinību un „atļauju” būt par šīs teritorijas un cilvēkus raksturojošu produktu.

Vietējo produktu veicinoša sistēma ir zīmols „Lietuvas tradicionālais produkts”, kura mērķis ir atbalstīt tradicionālus un pat vēsturiskus produktus, kas radīti Lietuvā. Gan Green Lila, gan Lietuvas tradicionālais produkts ir papildinoši. Tā iemesla dēļ Green Lila grozā iesaistīti arī Lietuvas nacionālā zīmola produkti. Green Lila priekšrocība ir spēja iesaistīt savā atbalsta sistēmā produktus, kuri ir ne tikai tradicionāli, bet arī mūsdienu un

mūsdienās radīti produkti. Zīmoliem nav jākonkurē, bet pastāv risks, ka Lietuvas teritorijas Green Lila produktu ražotāji gan atpazīstamības, gan nacionāla atbalsta dēļ šim zīmolam, izvēlēšies ierasto atbalsta sistēmu.

Par Vietējo produktu atbalsta sistēmu var uzskatīt arī dažādus lielveikalu Latvijas vietējo ražotāju veikaliņus ar to zīmoliem. Vairāki Green Lila produkti ir pārstāvēti šajos veikalu tīklu zīmolu” grozos”- tie var veicināt Green Lila atpazīstamību pilsētās.

Latvijā pēdējā laikā veidojas arī lokālas Vietējo produktu atbalsta sistēmas- grozi. Piemēram, bijušajā Ogres rajonā tiek attīstīts koncepts: „Zied Zeme delikatešu grozs”, Talsos vietējais tūrisma centrs veido atpazīstamības zīmes novadā ražotiem produktiem, „Ražots Kurzemē” u. c. Visi šie zīmoli orientējas uz lokālpatriotismu un pārtikas groza produktu pārdošanu teritorijās iebraukušajiem. Šo grozu izveidē, maz tiek ņemta vērā ražošanas ilgtspējas komponente kā arī jēdzienus „Vietējā pārtika” un „Reģionālā ekonomika” raksturojošo īpašību papildus ietekme uz Vietējo ekonomiku un tās attīstību.

Pilnu Vidusbaltijas Vietējā produkta konceptu vai cāt Zemgales plānošanas reģionā vai griezties LLF kompetenču centrā!